

2021

Påbud om vilkårsændring og revurdering af svineproduktionen på Hjerpstedvej 7, 6280 Højer

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	2
2	Afgørelse	3
3	Vilkår	4
	3.1. Nye vilkår	4
	3.2. Vilkår fra § 12 miljøgodkendelse fra den 30. juli 2015	4
	3.3. Vilkår fra tillæg til miljøgodkendelse fra den 7-11-2016	6
4	Vilkår der annulleres eller ændres	7
	4.1. Vilkår der annulleres i § 12 miljøgodkendelse fra den 30-7-15:	8
	4.2. Vilkår der annulleres i tillæg til miljøgodkendelse fra den 7-11-16:	8
	4.3. Vilkår der ændres i § 12 miljøgodkendelse fra den 30-7-15:	8
5	Miljøteknisk beskrivelse og vurdering	9
	5.1. Dyreholdets størrelse	9
	5.2. Stald og anlæg	9
	5.3. Kategori 1- og 2-natur	10
	5.4. BAT - Ammoniak	12
	5.5. BAT – Management	12
	5.6. BAT – Fodringsstrategi	13
	5.7. BAT - Energiforbrug	13
	5.8. BAT – Vandforbrug	14
	5.9. BAT – Opbevaring af husdyrgødning	14
	5.10. Samlet BAT-vurdering	15
	5.11. Lugt	15
	5.12. § 35, Nr. 1-7 i bekendtgørelsen	17
	5.13. Vilkår, der skal være i revurderingen	18
6	Høringer	19
7	Klagevejledning	20

1 Indledning

Hjerpstedvej 7, 6280 Højer fik den 30. juli 2015 en § 12 miljøgodkendelse og et tillæg til miljøgodkendelsen den 7. november 2016. Tønder Kommune vurderer, at tillæg til miljøgodkendelsen er taget i brug, da udvidelsen af dyreholdet er udført.

I "Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug" BEK nr. 2256 af 29/12/2020 § 39 stk. 4 står følgende:

Kommunalbestyrelsen tager dog en godkendelse af et IE-husdyrbrug op til revurdering efter stk. 1, når der er offentliggjort en BAT-konklusion, jf. bilag 5, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Kommunalbestyrelsen tilretter revurderingen på en sådan måde, at husdyrbruget kan overholde kravene efter stk. 1 senest den 21. februar 2021.

Miljøstyrelsens helpdesk oplyser den 7-5-20, at alle IE brug, der har en kapitel 5 godkendelse eller en § 12 godkendelse, skal revurderes senest den 21. februar 2021.

I henhold til ovenstående skal miljøgodkendelsen på Hjerpstedvej 7, 6280 Højer revurderes senest den 21. februar 2021.

Tønder Kommune har revurderet miljøgodkendelsen og i den forbindelse taget stilling til:

- Om der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning.
- Om forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, som ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse.
- Om forureningen overskrider det niveau, der blev oplyst, da miljøgodkendelsen og tillæg til miljøgodkendelse blev givet.
- Om væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik (BAT) skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne uden at medføre uforholdsmæssigt store omkostninger.
- Om det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

På den baggrund har Tønder Kommune truffet afgørelse om, at husdyrbruget skal påbydes skærpede vilkår.

Revurdering bygger på oplysningerne i revurderingsskema nummer 224906 i husdyrgodkendelse.dk.

Kontaktoplysninger:

Navn: Klaus Refslund Hansen
Adresse: Hjerpstedvej 7, 6280 Højer
Tlf.: 21444317
E-mail: petersminde@refslund.net.

Bedriftsoplysninger:

CVR: 19968294
CHR: 95109

2 Afgørelse

Tønder Kommune påbyder, at vilkår 3.1.1 og 3.1.2 samt vilkår 3.2.4 til 3.2.13 fremover skal overholdes som en forudsætning for at udnytte miljøgodkendelsen for Hjerpstedvej 7, 6280 Højer.

Påbuddet er meddelt efter § 41 i "Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv." (LBK nr. 520 af 01/05/2019).

Påbuddet og afgørelsen kan påklages i henhold til klagevejledningen i afsnit 7.

De øvrige vilkår i afsnit 3 skal ligeledes overholdes som en forudsætning for at udnytte miljøgodkendelsen. Disse vilkår er magen til de vilkår, der fremgår af § 12 miljøgodkendelse fra den 30. juli 2015 og i tillæg til miljøgodkendelsen fra den 7. november 2016.

De nye vilkår og de ændrede vilkår skal overholdes fra den dato, hvor påbuddet er meddelt.

De nye vilkår og de ændrede vilkår er fastsat på baggrund af de vurderinger, der fremgår af afsnit 5. Tønder Kommune vurderer, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Tønder Kommune vurderer, at indretningen og driften af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler uden væsentlig påvirkning af miljøet.

Tidspunktet for næste regelmæssige revurdering fastsættes til 2031.

Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

Tønder, den 18. marts 2021

3 Vilkår

Revurderingen meddeles på følgende vilkår, som er de vilkår, der fremover gælder for Hjørpstedvej 7.

3.1. Nye vilkår

- 3.1.1. Hjørpstedvej 7 skal begrænse anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.
- 3.1.2. Udslusning af gylle i slagtesvinestald 236.343 og 236.344 på figur 3 skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.

3.2. Vilkår fra § 12 miljøgodkendelse fra den 30. juli 2015

Stalde og anlæg

- 3.2.1. Gyllebeholderen på ejendommen skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- 3.2.2. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning fra gyllebeholderen.
- 3.2.3. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skaden er opstået. Hvis ikke skaden kan repareres indenfor en uge, skal der som minimum være indgået en aftale om reparation. I disse tilfælde underrettes tilsynsmyndigheden om skaden.
- 3.2.4. Gyllekanalerne i de 6 stalde, der har nummer 236.347 til 236.352 på figur 3, i alt 1.958 m² - skal være forsynet med køleslanger, der er forbundet til en varmepumpe. **(ændret vilkår).**
- 3.2.5. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på gennemsnitlig mindst 13,3 W/m². **(ændret vilkår).**
- 3.2.6. Der skal være monteret en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den daglige (kun nødvendig ved lugtreduktion), månedlige og årlige køleydelse målt i KWh. **(ændret vilkår).**
- 3.2.7. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. **(ændret vilkår).**
- 3.2.8. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk. **(ændret vilkår).**
- 3.2.9. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget. **(ændret vilkår).**

- 3.2.10. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift. **(ændret vilkår).**
- 3.2.11. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: Afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse. **(ændret vilkår).**
- 3.2.12. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger. **(ændret vilkår).**
- 3.2.13. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende. **(ændret vilkår).**

Energiforbrug

- 3.2.14. Ventilatorerne skal rengøres mindst én gang om året. Datoen for rengøringen skal fremgå af driftsjournalen (vilkår 3.2.18).

Vandforbrug

- 3.2.15. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes, så vandforbrug og vandspild minimeres.

Affald

- 3.2.16. Hvis der opbevares spildolie og andet flydende farligt affald, skal det opbevares indendørs i beholdere, der er egnet, dvs. den har en stabil udformning og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
- 3.2.17. Hvis der opbevares fast farligt affald, skal det opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Management og egenkontrol

- 3.2.18. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
- Dyreholdets størrelse (årsproduktion).
 - Forbrug af el, olie, vand og brændstof.
 - Vedligeholdelse af ventilationsanlæg.
 - Effekt af gyllekølingsanlægget.
 - Tidspunkt for udslusning af gylle fra slagtesvinestalde.
 - Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Driftsforstyrrelser og uheld

- 3.2.19. Der skal ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, straks ske alarmering til alarmcentralen på telefon 112, og igangsættes afværgeforanstaltninger, der kan begrænse forureningen af omgivelserne mest muligt.
- 3.2.20. En beredskabsplan skal være let tilgængeligt og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Den skal findes i et sprog, der kan forstås af de ansatte, og indholdet skal være kendt af gårdens ansatte mm. I forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol. skal beredskabsplanen udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed.

- 3.2.21. Hvis der opbevares flydende gødning, flydende mineraler, flydende kemikalier eller lignende, skal det opbevares i beholdere, der er egnet, dvs. som har en stabil udformning og er lavet af et tæt og solidt materiale. Det område, hvor beholderne står, skal udformes så den flydende væske tilbageholdes, hvis der sker uheld med beholderne.

Skadedyr

- 3.2.22. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med vejledninger fra Skadedyrslaboratoriet (Aarhus Universitet).
- 3.2.23. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Olie og brændstof

- 3.2.24. Påfyldningspistol for olie, som kan fastlåses, skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.
- 3.2.25. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Selve tankningen skal foregå på fast tæt bund.

Husdyrbrugets ophør

- 3.2.26. Ved husdyrbrugets ophør ryddes ejendommen for husdyrgødning, affald, døde dyr, spildevand, foder mv.

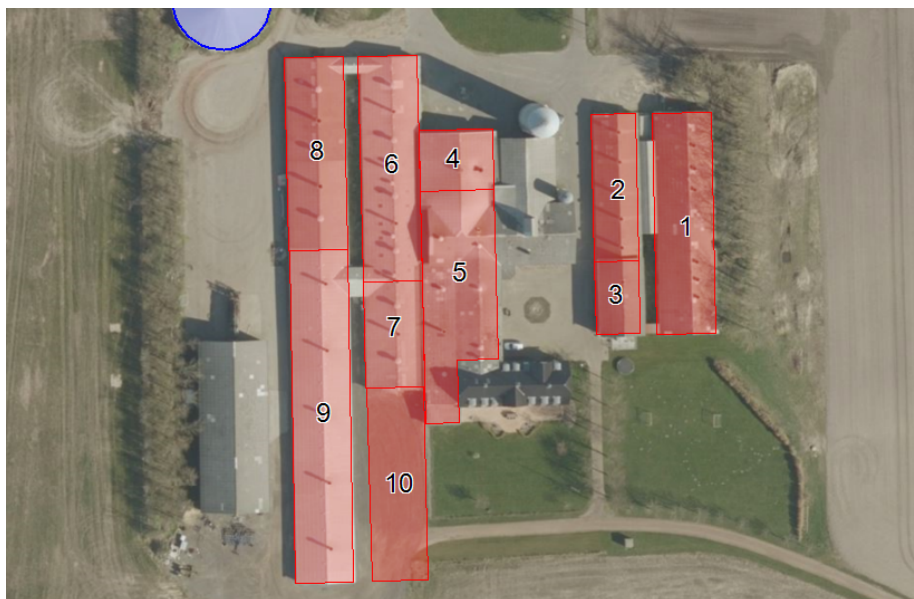
Lugt

- 3.2.27. Der skal mindst en gang om ugen udsluses gylle fra de 2 slagtesvinestalde (236.343 og 236.344). Se figur 3.
- 3.2.28. Der må maksimalt være 817 slagtesvin på stald af gangen.

3.3. Vilkår fra tillæg til miljøgodkendelse fra den 7-11-2016

Generelle forhold

- 3.3.1. Denne godkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år efter, den er meddelt. Godkendelsen er udnyttet, når bygge- og anlægsarbejder eller når udvidelsen eller ændringen af dyreholdet er påbegyndt. Dog med den forudsætning at den udnyttelse, som er påbegyndt, færdiggøres i et rimeligt tempo, hvilket normalt vil sige, at den skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb.
- 3.3.2. Husdyrbruget godkendes til et maksimalt dyrehold på 1.200 årssøer med 38 smågrise pr. årssø til 8 kg samt 2.416 slagtesvin (30-110 kg), svarende til 346 DE.
- 3.3.3. Dyrene skal opstaldes om anført her:

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal dyr	Antal Stipladser
1	Slagtesvinestald	Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagtesvin (30-110 kg)	2.044	511
2	Slagtesvinestald	Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagtesvin (30-110 kg)	372	93
3	Slagtesvinestald	Fuldspaltegulv	-	-	-
4	Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv	Årssøer*	206	62
5	Løbe- drægtighedsstald	Individuel opst., Løsgående	Årssøer*	119 99	83 69
6	Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	422	127
7	Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	200	60
8	Drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Årssøer*	353	247
9	Drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Årssøer*	629	440
10	Ny farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	372	112

* med 38 fravænnede grise til 8 kg

3.3.4. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

Lugt

3.3.5. Der må maksimalt være 604 slagtesvin på stald ad gangen.

4 Vilkår der annulleres eller ændres

Tønder Kommune har gennemgået vilkårene i § 12 miljøgodkendelsen fra den 30. juli 2015 og i tillæg til miljøgodkendelse fra den 7. november 2016 og vurderet, at følgende vilkår annulleres eller ændres:

4.1. Vilkår der annulleres i § 12 miljøgodkendelse fra den 30-7-15:

- 4.1.1. Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- antal årssøer
 - grise pr. årssø
 - fravænningsalder og -vægt
 - foderforbrug
 - det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEso i foderblandingerne. (Vilkår 3.2.1.9).
- 4.1.2. Dokumentation for beregningen af og P ab dyr pr årssø følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Dvs. dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage (i perioden 15. september år 1 (fx 2009) til 15. februar år 3 (fx 2011)). Det skal som hovedregel være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger. Dokumentation uden effektivitetskontrol kan undtagelsesvis accepteres – i sådanne tilfælde skal P ab dyr dokumenteres på anden vis. (Vilkår 3.2.1.10).
- 4.1.3. Husdyrgødningen, der produceres på Hjerpstedvej 7, skal afsættes til et godkendt biogasanlæg og må ikke tages retur. Vilkåret fraholder ikke andre virksomheder fra at anvende gyllebeholderen på adressen til opbevaring af afgasset gylle. (Vilkår 3.3.1.1).
- 4.1.4. Inden dyreholdet udvides, skal der foreligge skriftlig aftale om afsætning af al produceret svinegylle fra det dyrehold som der udvides til, til et godkendt biogasanlæg. (Vilkår 3.3.1.2).

4.2. Vilkår der annulleres i tillæg til miljøgodkendelse fra den 7-11-16:

- 4.2.1. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. årssø x antal årssøer skal være mindre end 6.551 kg P pr. år.

”P ab dyr pr. årssø” beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr årssø} = (FE \text{ pr årssø} \times g \text{ fosfor pr FE}) / 1000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}).$$
 (Vilkår 3.2.1.1).

4.3. Vilkår der ændres i § 12 miljøgodkendelse fra den 30-7-15:

Det oprindelige vilkår:

Der skal etableres gyllekøling i gyllekanaler i de 6 stalde 236.347-236.352 (i alt 1.958 m²). Anlægget skal køle med en effekt på mindst 13,3 W pr. m² gyllekanaler. Samlet skal køleeffekten være mindst 26 kW. Varmepumperne, der installeres, har en køleydelse på 53,8 kW. Med denne køleydelse skal de være i drift i 4.229 timer (timer pr. år) for at opnå en ammoniakreduktionsprocent på 15 %. Varmepumperne skal være forsynet med timetæller. Den månedlige driftstid skal indføres i en driftsjournal og forvises på myndighedens forlangende.

Der skal monteres en typegodkendt elmåler, der måler varmepumpens elforbrug. Elmåleren skal være forsynet med automatisk datalogning, der som minimum registrerer måneds- og årsforbrug af strøm målt i kWh. Disse data opbevares i minimum 5 år.

Køleanlægget skal være forsynet med trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsordning, der i tilfælde af lækage på varmeoptageren stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

Der skal udføres en årlig service på anlægget. Denne service skal udføres af en installatør med køleautorisation. Anlægget skal i øvrigt vedligeholdes ifølge fabrikan- tens vejledning herom. (Vilkår 3.2.1.4).

De nye vilkår:

Gyllekanalerne i de 6 stalde, der har nummer 236.347 til 236.352 på figur 3, i alt 1.958 m² - skal være forsynet med køleslanger, der er forbundet til en varmepumpe.

Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på gennemsnitlig mindst 13,3 W/m².

Der skal være monteret en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den daglige (kun nødvendig ved lugtreduktion), månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.

Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget.

Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: Afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen og kontrol af kølekredsens ydelse.

Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.

Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

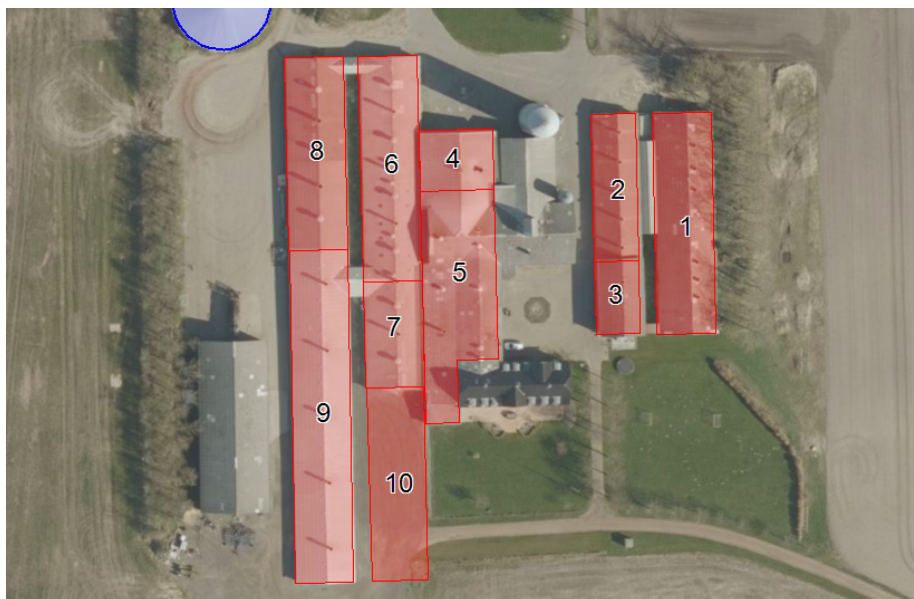
5 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

5.1. Dyreholdets størrelse

Husdyrbruget er godkendt til et dyrehold på 1.200 årssøer med 38 smågrise pr. årssø til 8 kg samt 2416 slagtesvin (30-110 kg), svarende til 346 DE.

5.2. Stald og anlæg

Figur 1 viser en oversigt over bygningerne på Hjerpstedvej 7. Tabel 1 viser, hvorledes dyrene er placeret i staldene.

Figur 1. Oversigt over bygninger.

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal dyr	Antal Stipladser
1	Slagtesvinestald	Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagtesvin (30-110 kg)	2.044	511
2	Slagtesvinestald	Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagtesvin (30-110 kg)	372	93
3	Slagtesvinestald	Fuldspaltegulv	-	-	-
4	Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv	Årssøer*	206	62
5	Løbe-drægtighedsstald	Individuel opst., Løsgående	Årssøer*	119 99	83 69
6	Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	422	127
7	Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	200	60
8	Drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Årssøer*	353	247
9	Drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Årssøer*	629	440
10	Ny farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	372	112

* med 38 fravænnede grise til 8 kg

Tabel 1. Oversigt over stalde.

5.3. Kategori 1- og 2-natur

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, som er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Tønder Kommune har beregnet ammoniakdepositionen på nærmeste kategori 1- og 2-natur.

I afsnit 5.11 har Tønder Kommune beregnet størrelsen på produktionsarealet. Tabel 1 viser, hvorledes de forskellige stalde er indrettet.

Med disse forudsætninger er der beregnet en ammoniakemission fra Hjerpstedvej 7 på 4.734,4 kg kvælstof pr. år (se tabel 2).

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i			
Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4633,0	101,4	4734,4

Tabel 2. Ammoniakfordampning fra Hjørpstedvej 7.

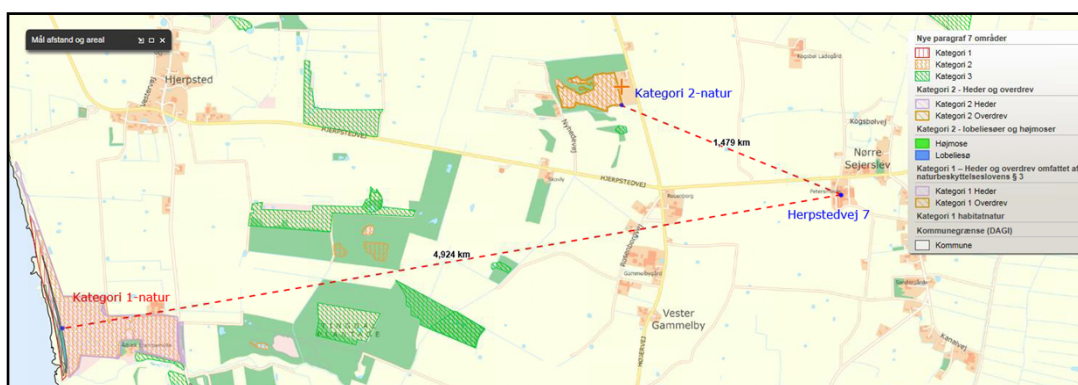
Kategori 1-natur

Anlægget ligger 4,9 km fra det nærmeste kategori 1-natur (se figur 2). Tønder Kommune har i husdyrgodkendelse.dk (Skema 224906) beregnet, at husdyrbruget påvirker det nærmeste kategori 1-natur med 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 2-natur

Anlægget ligger 1,5 km fra det nærmeste kategori-2-natur (se figur 2). Tønder Kommune har foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen til kategori 2-naturområde er på 0,2 kg N/ha/år.

Tønder Kommune vurderer, at ammoniakfordampning fra husdyrbruget ikke vil påvirke kategori 1- og 2-natur væsentlig, og at kravet til totaldeposition er overholdt.

Figur 2. Afstand fra Hjørpstedvej 7 til nærmeste kategori 1- og 2-natur.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet "bedste tilgængelige teknik" menes den teknik, der mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Jævnfør Husdyrbrugslovens § 27 stk. 2 skal kommunen sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I Tønder Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- BREF-dokumentet (EU-kommissionens referencedokument for BAT vedrørende intensiv hold af svin og fjerkræ).
- Miljøstyrelsens Teknologiliste.
- Miljøstyrelsens Teknologiblade.
- Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

I Tønder Kommunes BAT-vurdering indgår disse hovedpunkter:

- Ammoniak.
- Management.
- Fodringsstrategi.

- Forbrug af vand og energi.
- Opbevaring af husdyrgødning.

5.4. BAT - Ammoniak

Tønder Kommune har i husdyrgodkendelse.dk beregnet BAT-krav for Hjørpstedvej 7 (se tabel 3). Den viser, at BAT-kravet er overholdt. Alle stalde og gylletanken på Hjørpstedvej 7 er godkendt som BAT i tidligere miljøgodkendelser.

På baggrund af ovenstående vurderer Tønder Kommune, at Hjørpstedvej 7 lever op til BAT med hensyn til ammoniak, og at der på nuværende tidspunkt ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår til ammoniak.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4633	101	4734
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4633	101	4734
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 3. BAT og ammoniakfordampning fra Bålstedvej 1, 6535 Branderup J.

5.5. BAT – Management

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknik (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Træning og uddannelse af medarbejdere, registrering af vand, energiforbrug og foder, affaldsdannelse, anvendelse af handelsgødning og husdyrgødning samt udarbejdelse af gødningsplaner.

I § 12 miljøgodkendelsen fra 2015 har Hjørpstedvej 7 oplyst følgende:

- Medarbejderne vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber.
- Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.
- Der føres ikke løbende journal over energi- og vandforbruget. Energiforbruget opgøres månedligt af elselskabet, og vandforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet. Der følges løbende op på, om der er nye energibesparende tiltag, som med fordel kan installeres på ejendommen.
- Der er udarbejdet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Der er lavet APV på ejendommen.
- Der er ikke egentlige uddannelses- og træningsprogrammer, men de ansatte sendes på relevante kurser, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, de skal håndtere. Der er pt. 5 ansatte på bedriften. Endvidere afholdes hver fredag møde med personalet, hvor eventuelle ikke akutte problemer drøftes, så der kan blive fulgt op, hvor der er behov.

Tønder Kommune vurderer, at Hjerpstedvej 7 lever op til BAT med hensyn til management, og at der på nuværende tidspunkt ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår til management.

5.6. BAT – Fodringsstrategi

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknik (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT mht. foder: Anvendelse af foderplaner tilpasset dyrenes behov, foderanalyser samt mineralblandinger med lavt fosforindhold.

Hjerpstedvej 7 oplyser følgende:

- Fodring sker som vådfodring.
- På ejendommen er der 1 stk. grå stålsilo til korn på ca. 850 m³. Der er ca. 17,5 m høj og uden støvcyklon. Desuden er der en grå glasfibertank til valle på ca. 60 m³, og som er ca. 10 m høj.
- Herudover er der siloanlæg i foderladen.
- Aflæsning af korn og foder kan medføre støv. Da korngraven er placeret inde i foderladen, forekommer der ikke væsentlige støvgener udenfor ejendommens egne arealer. I forbindelse med høst og indkørsel af halm, kan der forekomme opvirvling af støv på veje. Der fejes på veje efter kørsel, hvis der er behov.
- Der anvendes tre foderblandinger: En diegivningsblanding, en drægtighedsblanding og en blanding til polte og slagtesvin.
- Næringsstofindholdet i blandingerne svarer til de anbefalede normer.

Det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår om anvendelse af BAT.

5.7. BAT - Energiforbrug

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknik (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Lavenergibelysning, naturlig ventilation, eftersyn og rengøring af ventilatorer samt temperatursyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

I § 12 miljøgodkendelsen fra 2015 har Hjerpstedvej 7 oplyst følgende:

Elforbruget dækker ventilation, belysning, varmelamper, gyllepumper, gyllekølingsanlæg, drift af foderanlæg og øvrige elektriske maskiner.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2013 er elforbruget ca. 175 kWh pr. årsso og 12 kWh pr. slagtesvin(polte). Dette tal er baseret på "nyt kaskadestyret ventilationsanlæg".

I de eksisterende stalde er der både ligetryksventilation og undertryksventilation, som automatisk op- eller nedjusteres efter behov. Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler. Der er temperaturstyring, alarmer mv. på alle ventilationsanlæggene.

I farestaldene er der sænkehuler til smågrisene, hvorved rumvarmen generelt kan reduceres.

Lyset i staldene slukkes om natten og der vil blive opsat lavenergilystofrør i stalde-
ne, når de gamle armaturer skal skiftes.

Lyset i drægtighedsstaldene er tændt fra 6-17, i løbeafdelingen og farestaldene er
det tændt 6-21.30 og i farestaldene er der endvidere natlys fra 21.30 til 24.00. I
slagtesvinestaldene er lyset kun tændt i forbindelse med fodring og arbejde i stalden.

Al ventilation er renoveret i 2012, så der nu er frekvensstyret ventilation i alle stalde.
Der er både undertryksventilation og ligetryksventilation. Belysningen består af
traditionelle lysstofrør, og varmelamperne er med energibesparende elpærer. Der er
installeret varmelamper med energibesparende elpærer i den nye farestald. I
forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør, vil der blive opsat lavenergi
lystofrør af en type, som kan anvendes i de eksisterende armaturer.

Tønder Kommune vurderer, at Hjerpstedvej 7 lever op til BAT med hensyn til
energiforbrug, og at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille
yderligere vilkår til energiforbrug.

5.8. BAT – Vandforbrug

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknik (BREF), der vedrører
intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT:
Iblødsætning af staldene inden vask, vask med højtryksrensere, brug af drikke-
trug til opsamling af vandspild samt daglig inspektion og reparation af eventuelle
lækager.

I § 12 miljøgodkendelsen fra 2015 har Hjerpstedvej 7 oplyst følgende:

- Ejendommen forsynes med vand fra Sdr. Sejerslev Vandværk.
- Vandbesparelse opnås vha. bideventiler. I en del af staldene er ventilerne
monteret over foderkrybberne. Der er ikke problemer med spild. Alle stalde
sættes i blød i koldt vand inden vask. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende
forbrug af rengøringsvand. Staldene vaskes med højtryksrensere, hvilket også er
vandbesparende. Vask sker med koldt eller varmt vand (opvarmet vha. varme fra
gyllekølingen).
- Der er ikke udarbejdet egentlige planer for vedligeholdelse og reparationer, men
ved daglig inspektion vil eventuelle lækager blive opdaget og repareret med det
samme.

Tønder Kommune vurderer, at Hjerpstedvej 7 lever op til BAT med hensyn til
vandforbrug, og at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille
yderligere vilkår til energiforbrug.

5.9. BAT – Opbevaring af husdyrgødning

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT:

- at tilpasse gødningsmængden i forhold til arealets størrelse og afgrødernes behov,
- at udsprede gødningen umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og optag af
næringsstoffer forekommer,
- at undgå at sprede gødningen, når markerne er mættet med vand, er
oversvømmet, frosne eller dækket af sne,
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb,
- at sprede gødning, så at lugtgener mindskes,
- at opbevare gyllen i stabile beholdere eller gyllelagune med låg/plastikdække eller
flydelag.

Samtlige ovenstående punkter er implementeret i dansk lov.

I § 12 miljøgodkendelsen fra 2015 har Hjerpstedvej 7 oplyst følgende:

- Husdyrgødningen opbevares i stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.
- Lagrene tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 1 gang om året) om beholdernes bund og vægge er tætte.
- Der er ingen spjæld i gylletankene. Alt gylle overpumpes via neddykket rør
- Gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning.
- Beholderne er overdækkede med naturligt flydelag (sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning) eller fast overdækning.
- Beholderne kontrolleres hvert 10. år.

Tønder Kommune vurderer, at Hjerpstedvej 7 lever op til BAT med hensyn til opbevaring af husdyrgødning, og at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår til opbevaring af husdyrgødning.

5.10. Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever husdyrbruget op til Tønder Kommunes BAT-krav for husdyrbruget. Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at husdyrbruget i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

5.11. Lugt

Natur- og Miljøklagenævnet har udtalt, at kommunerne i forbindelse med revurdering skal overveje, om det er muligt at begrænse lugtgenerne fra husdyrbruget ved anvendelse af BAT. Dette gælder i de situationer, hvor husdyrbruget giver anledning til væsentlige lugtgener.

Tabel 4 viser lugtberegning i tillæg til miljøgodkendelse fra den 7-11-2016. Den viser at lugtkrav til Hjerpstedvej 1 ikke er overholdt. Tønder Kommune gav i tillæg til miljøgodkendelsen dispensation, da ansøgt geneafstand var mindre end nudrift.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Hjerpstedvej 12	0	FMK	116,74	130,69	116,74	130,69	125,02	Nej	Ja
+ Hjerpstedvej 10	0	FMK	116,74	130,69	116,74	130,69	125,30	Nej	Ja
+ Hjerpstedvej 3	0	NY	146,15	179,73	146,15	179,73	258,74	Ja	Ja
+ Hjerpstedvej 1	0	NY	146,15	179,73	146,15	179,73	265,69	Ja	Ja
+ Sejerslevvej 107	0	NY	146,15	179,73	146,15	179,73	367,41	Ja	Ja
+ Hjerpstedvej 1	0	NY	363,78	422,72	363,78	422,72	265,39	Nej	Nej*
+ Højvej 2	0	NY	194,82	266,05	194,82	266,05	407,94	Nej	Ja
+ Sdr. Sejerslev, Emmerlev	0	NY	511,86	578,17	486,27	549,26	2.752,52	Ja	Ja
+ Sdr. Sejerslev, Emmerlev (fremtidig byzone)	0	NY	511,86	578,17	486,27	549,26	2.402,87	Ja	Ja

Nej* = Genekriterie ikke overholdt, men kommunen kan vurdere om der er grundlag for at give dispensation, da ansøgt korrigeret geneafstand er mindre end eller lig med nudrift korrigeret geneafstand, og vægtet gennemsnitsafstand er større end 50 % af geneafstand.

Tabel 4. Lugtberegning i tillæg til miljøgodkendelse fra den 7-11-2016.

I miljøgodkendelse fra 2015 er der stillet følgende vilkår:

Der skal etableres gyllekøling i gyllekanaler i de 6 stalde 236.347-236.352 (i alt 1.958 m²). Anlægget skal køle med en effekt på mindst 13,3 W pr. m² gyllekanaler. Samlet skal køleeffekten være mindst 26 kW. Varmepumperne, der installeres, har en køleydelse på 53,8 kW. Med denne køleydelse skal de være i drift i 4.229 timer (timer pr. år) for at opnå en ammoniakreduktionsprocent på 15 %. Varmepumperne skal være forsynet med timetæller. Den månedlige driftstid skal indføres i en driftsjournal og forvises på myndighedens forlangende.

Hjerpstedvej 7 oplyser, at stald 236.347, 236.348, 236.349 og 236.352 på figur 3 er etableret med rørudslusning. Stald 236.350 og 236.351 på figur 3 er etableret med linespil.

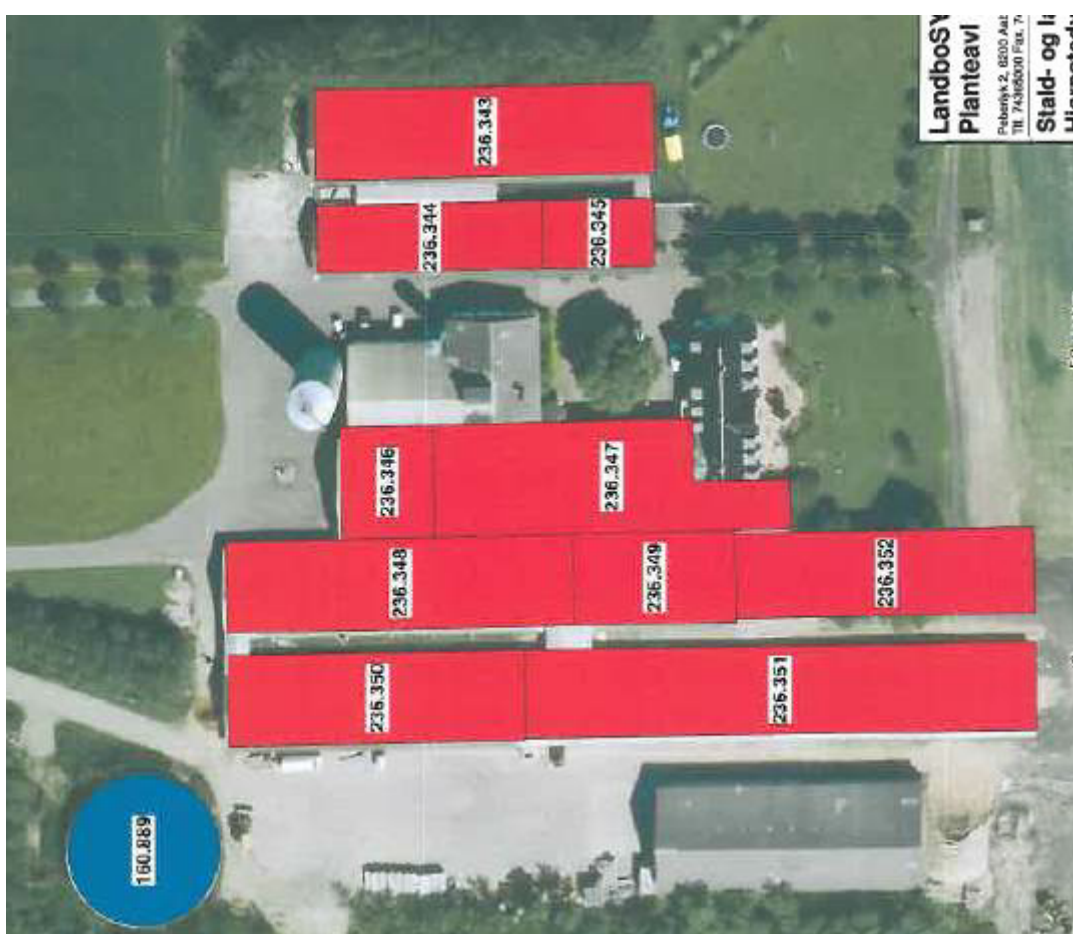
Ifølge miljøstyrelsen teknologiblad reducerer gyllekøling lugt med op til 20 % i stalde med rørudslusning.

I stalde med rørudslusning beregnes effekten i % efter formlen $0,77 \cdot x$ ($x=W/m^2$). Det vil sige, at gyllekøling med 13,3 W pr. m² reducerer lugt med $0,77 \times 13,3 = 10,2$ %.

I miljøgodkendelse fra 2015 er der stillet følgende vilkår:

Der skal mindst en gang om ugen udsluses gylle fra de 2 slagtesvinestalde (236.343 og 236.344).

Dette vilkår reducerer lugt fra de to slagtesvinestalde med 20 %. Figur 3 viser en oversigt over stalddene.

Figur 3. Oversigt over stalde

Ifølge miljøstyrelsen teknologiblade kan følgende BAT reducere lugt:

- Agrifarms staldkoncept Intellifarm til slagtesvin. Reducerer lugt med 53 %.
- Gyllekøling i stalde med rørudslusning (slagtesvin, søer og smågrise). Reducerer lugt med op til 20 %.
- JH Smellfighter Svinestalde i kombination med JH forsuring NH₄⁺. Reducerer lugt med op til 51 %.
- Ugentlig udslusning af gylle i slagtesvinestalde med fulddrænede gulve. Reducerer lugt med op til 20 %.
- Agrifarm Agri Airclean. Kemisk luftrensning. Svinestalde. Reducerer lugt med op til 83 %.
- KJ Klimateknik, BAC-1. Biologisk luftrensning. Svinestalde Reducere lugtmed op til 68 %.
- Skov A/S. Farm AirClean BIO. Flex 2-stage. Biologisk luftrensning. Svinestalde. Reducerer lugtmed op til 74 %.
- Skov A/S. Farm AirClean BIO Flex 3-stage. Biologisk luftrensning. Svinestalde. Reducerer lugtmed op til 81 %.
- Ugentlig udslusning af gylle i slagtesvinestalde med fulddrænede gulve. Reducerer lugt med op til 20 %.

Hjørpstedvej 7 reducerer lugt ved at udsluse gylle i slagtesvinestaldene hver uge. Desuden reducerer Hjørpstedvej 7 lugt med 10,2 % ved at køle gyllen i 4 stalde.

Hvis gyllekølingen øges, vil det reducere lugtgenerne. Øget gyllekøling vil give mere varme. Hjørpstedvej 7 oplyser, at de ikke kan bruge den ekstra varme.

Da der er tale om eksisterende stalde, og det ikke er muligt at bruge ekstra varme på ejendommen, vurderer Tønder Kommune, at det ikke er proportionalt, at reducere lugt ved anvendelse af ekstra gyllekøling eller med nogen af de andre BAT-tiltag.

På baggrund af overstående vurderer Tønder Kommune, at der ikke skal stilles yderligere vilkår vedrørende lugt.

5.12. § 35, Nr. 1-7 i bekendtgørelsen

Ved revurdering skal det sikres, at kravene i § 35 overholdes. Det vil sige, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet nedenfor.

1) Der udover iagttagelse af kravet i § 25 er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I henhold til beskrivelsen i afsnit 5.4 til 5.10 vurderer Tønder Kommune, at Hjørpstedvej 7 har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

2) Energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.

I henhold til beskrivelsen i afsnit 5.6 til 5.8 vurderer Tønder Kommune, at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.

3) Mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet.

Hjerpstedvej 7 oplyser, at de løbende udnytter mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer.

På baggrund af ovenstående vurderer Tønder Kommune, at Hjerpstedvej 7 har udnyttet muligheden for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer

4) Produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt.

Hjerpstedvej 7 oplyser følgende:

Der udarbejdes effektivitetskontrol, således at man hele tiden kan vurdere, om produktionen kører optimal. Hjerpstedvej 7 sidder desuden i et gårdråd hos en anden større svineproducent. På den måde fås hele tiden gode ideer til at optimere produktionen.

Tønder Kommune vurderer, at Hjerpstedvej 7 har optimeret produktionsprocesserne, i det omfang det er muligt.

5) Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages.

I § 6 b i lov om miljøbeskyttelse står følgende:

Udarbejdelse af politikker og udstedelse af regler om affaldsforebyggelse og -håndtering skal, jf. dog stk. 2, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) *Affaldsforebyggelse.*
- 2) *Forberedelse med henblik på genbrug.*
- 3) *Genanvendelse.*
- 4) *Anden nyttiggørelse.*
- 5) *Bortskaffelse.*

Sammen med Hjerpstedvej 7 har Tønder Kommune gennemgået affaldshierarkiet, og Hjerpstedvej 7 1 oplyser, at de følger affaldshierarkiet.

Tønder Kommune vurderer, at Hjerpstedvej 7 har iagttaget affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse.

6) Der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.

Både farestalde og drægtighedsstalde vaskes. En vaskerobot vasker først staldene. Derefter vaskes staldene manuel de steder, hvor vaskerobotten ikke har kunnet vaske stierne rene.

Tønder Kommune vurderer, at Hjerpstedvej 7 i det omfang forurening ikke kan undgås har anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.

7) Der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Vilkår 3.2.21, 3.2.22 og 3.2.23 er vilkår, der skal forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf. Når disse tre vilkår overholdes, vurderer Tønder Kommune, at Hjerpstedvej 7 har truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

5.13. Vilkår, der skal være i revurderingen

I henhold til § 36, stk. 1, Nr. 9-13 i bekendtgørelsen skal revurderingen indeholde vilkår om følgende:

1) Tilrettelæggelse af husdyrbruget og driften heraf, så vandforbruget minimeres mest muligt.

Se vilkår 3.2.15.

2) Grænseværdier, tekniske foranstaltninger eller tilsvarende parametre.

Se vilkår 3.3.2 og 3.3.5.

3) Regelmæssig vedligeholdelse og overvågning af de foranstaltninger, der træffes for at forebygge og begrænse emissionerne fra husdyrbruget.

Se vilkår 3.2.9 og 3.2.14.

4) Hvordan der ved ophør af driften skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand.

Se vilkår 3.2.28.

5) Begrænsning af anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Tønder Kommune indsætter følgende vilkår:

Hjerpstedvej 7 skal begrænse anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

6 Høringer

Offentlig annoncering

Det er blevet offentligt annonceret, at Tønder Kommune revurderer miljøgodkendelsen. Annoncen har været offentliggjort på Digital MiljøAdministration (DMA) fra den 21. december til den 4. januar 2021.

Nabo- og partshøring/udkast til de interesserede

Enhver, der har anmodet om orientering vedrørende udkastet om revurdering, skal have udkastet til revurderingen tilsendt. I dette tilfælde er der ikke nogen personer, som har anmodet herom.

Da der ikke sker væsentlige ændringer i forhold til driften har Tønder Kommune vurderet, at det kun er ejeren, der skal have mulighed for at sende bemærkninger ind.

Der er i den forbindelse ikke indkommet bemærkninger, der har givet anledning til ændringer.

7 Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage skal være modtaget **senest torsdag den 15. april 2021**.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte, at ændre vilkårene i revurderingen eller helt at ophæve revurderingen.